

Zambrów, 27.03.2024 r.

(1/2)

Pan

Zbigniew Teofil Jach

Starosta Powiatu Zambrowskiego

(2/2)

Biuro Rady

Powiatu Zambrowskiego

W nawiązaniu do pisma o numerze IR. 6343.10.2024 z dnia 13.03.2024 r. dotyczącego przygotowania informacji na temat sytuacji w rolnictwie na terenie Powiatu Zambrowskiego w 2023 r. przedstawiam najważniejsze informacje.

1. Produkcja roślinna:

- a) Rok 2023 w plonowaniu produkcji roślinnej w powiecie zambrowskim pod kontem plonów i przebiegu wegetacji należy zaliczyć do udanych. Zboża ozime i rzepaki bardzo dobrze przezimowały i nie zostały uszkodzone przez wiosenne przymrozki. Rośliny pastewne tj. użytki zielone czy kukurydza na kiszonkę bardzo dobrze wystartowały lecz w okresie czerwca i lipca zabrakło opadów i w rezultacie osiągnęły niskie plony. Natomiast zboża jare miały trudny start z uwagi na suchą i zimną pogodę wiosną i niedobór opadów w okresie nalewania ziarna co spowodowało na znaczące obniżenie plonów tj : zbóż jarych w zależności od zasobności gleby od 30 do 50% i kukurydzy od 10 do 30 %. W mniejszym stopniu ucierpiały oziminy gdzie albo nie było obniżki plonów albo nie była istotna.

Lp.	Gatunek	Pow. uprawy ha 2023 r.	Plon w dt/ha
1.	Żyto ozime	1500	30
2.	Pszenica ozima	700	55
3.	Pszenżyto ozime	2500	48
4.	Jęczmień ozimy	400	50
5.	Rzepak ozimy	400	34
6.	Owies	1200	30
7.	Pszenżyto jare	300	30
8.	Pszenica jara	1000	30
9.	Jęczmień jary	1500	30
10.	Mieszanka zbożowa	3900	30
11.	Kukurydza na kiszonkę	10000	500
12.	Kukurydza na ziarno	1000	110
Razem		24450	x

Źródło: Opracowanie własne

- b) ceny rzepaku ze zbiorów 2023 roku początkowo kształtowały się na poziomie 1800-1900 zł/tonę, pszenica konsumpcyjna 800- 950 zł/tonę natomiast zboża paszowe po żniwach kosztowały 700 zł do 800 zł za tonę. Bardzo niską cenę osiągnęła kukurydza na ziarno. Za tonę

kukurydzianego ziarna o wilgotności 30% podmioty skupujące płaciły od 400 do 450 zł za tonę. W stabilnej cenie utrzymywały się pasze objętościowe – słoma, sianokiszonki i siano. Niestety sytuacja nie zmieniała się i pod koniec listopada i ceny produktów zaczęły jeszcze spadać. Wpływ na duże spadki cen (szczególnie zbóż i rzepaku) miał import taniego ziarna z Ukrainy który rozregulował rynek i wprowadził w kłopoty wiele gospodarstw rolnych. Dodatkowym problemem były niespotykane wysokie ceny nawozów, które są obecnie największym kosztem w produkcji roślinnej.

- c) żniwa w roku 2023 sprawiały rolnikom dużo trudności. Susza, która wystąpiła, bardzo obniżyła plony. Pogoda w trzeciej dekadzie sierpnia dostarczyła sporo kłopotów rolnikom siejącym rzepak ozimy, z uwagi na niedobór opadów wschody trwały bardzo długo i były nierównomierne co z kolei wpłynęło słabą kondycję siewek przed zimą. Natomiast we wrześniu pogoda była optymalna na siew zbóż ozimych i ich kondycja przed zimą była bardzo dobra.
- d) baza paszowa - zbiór siana i sianokiszonek z pierwszego pokosu odbył się w normalnym terminie ze względu na dobrą pogodę i umiarkowaną temperaturę. Pogoda w okresie sianokosów była dobra, siano i sianokiszonki są zadowalającej jakości. Ma to duże znaczenie ze względu na to, że większość rolników cały rok utrzymuje bydło w oborze a pierwszy pokos stanowi 50% całego rocznego zbioru. Plon zielonej masy był zadowalający. Podobnie wyglądała sytuacja na lepszej glebie i łąkach na podłożu organicznym (torfach). Sytuacja ta wpłynęła na dobry stan zapasów paszy na sezon zimowy w związku z tym rolnicy musieli zakupywać siano i sianokiszonkę z innych rejonów kraju.

2. Produkcja zwierzęca:

Ceny większości artykułów rolniczych były na wysokim poziomie i były niższe od cen roku ubiegłego i kształtowały się następująco :

- a) średnia cena mleka była wyższa niż w roku poprzednim i utrzymywała się na poziomie około 2,45 zł za litr, poziom ten utrzymywał się do końca roku.
- b) ceny trzody chlewnej bardzo się wahały w ciągu roku:
 - pierwsze półrocze 5,60 zł za kg,
 - drugie półrocze 8,60 zł za kg.
- c) ceny żywca wołowego utrzymywały się na poziomie niższym jak w poprzednim roku i wahały się od 4,00 za zwierzęta niższej klasy do 13,00 zł za kg za młode opasy ras mięsnych.

3. Dofinansowania:

- a) modernizacja gospodarstw rolnych – nabór trwał od 5 czerwca do 19 lipca na w/w działanie z „obszar D”. Można było ubiegać się o dofinansowanie do budowy budynków inwentarskich i zakupu maszyn a maksymalna pomoc wynosiła 60% kosztów kwalifikowanych lecz nie więcej niż 600 tys. zł.
- b) restrukturyzacja małych gospodarstw rolnych – nabór trwał od 28 września do 24 listopada. Nabór wniosków dla interwencji I. 10.5 w ramach PS WPR na lata 2023-2027

Pomoc przyznaje się na operację zapewniającą zwiększenie orientacji rynkowej gospodarstwa w wyniku jego restrukturyzacji w obszarze : - produkcji rolnej lub produkcji rolnej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie lub produkcji ekologicznej lub produkcji ekologicznej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie metodami ekologicznymi – pomoc przyznawana była w formie ryczałtowej w kwocie:

-120 tys. zł- w przypadku operacji dotyczącej produkcji ekologicznej w gospodarstwach prowadzących produkcję ekologiczną;

- 100 tys. zł- w przypadku pozostałych operacji.

- c) premie dla młodych rolników - nabór trwał od 30 sierpnia do 27 października - warunki i tryb udzielania pomocy określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w zakresie interwencji I. 11 Premie dla młodych rolników.
- d) Natura 2000 – nabór trwał od 30 sierpnia do 28 grudnia, wsparcie przyznaje się na inwestycje, które m.in. przyczynią się do utrzymania i użytkowania w gospodarstwie trwałych użytków zielonych położonych na obszarze Natura 2000, nie będą negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 i nie są sprzeczne z działaniami ochronnymi obligatoryjnymi ustalonymi dla obszaru Natura 2000, na którym jest położone gospodarstwo, w planach zadań ochronnych. Pomoc jest udzielana w formie refundacji części poniesionych i udokumentowanych kosztów kwalifikowalnych inwestycji. Standardowa wysokość dofinansowania to 50 proc. Na wyższy poziom wsparcia, który wynosi 60 proc. mogą liczyć młodzi rolnicy. Wysokość pomocy na "Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000" zależy od ich rodzaju. W przypadku operacji związanych z budową lub modernizacją budynków inwentarskich albo adaptacją innych budynków na budynki inwentarskie można otrzymać w całym okresie realizacji PROW 2014 - 2020 maksymalnie 500 tys. zł. Natomiast na inne inwestycje można ubiegać się o 200 tys. zł wsparcia.

4. Szkolenia dla rolników:

- a) podczas 2023 roku pracownicy Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Zambrowie przeprowadzili 45 szkoleń planowych.

5. Sytuacja ekonomiczna gospodarstw rolnych:

- a) analizując sytuację ekonomiczną gospodarstw rolnych należy stwierdzić, że dochody gospodarstw rolnych w stosunku do poprzedniego roku drastycznie spadły, ceny nawozów sztucznych wzrosły, w zależności od składu utrzymywały się na poziomie z niższym od poprzedniego roku, podobnie było w przypadku cen pasz i dodatków witaminowo mineralnych.
- b) przy wysokich cenach usług budowlanych i brak stabilności na rynku w tamtym roku rolnicy praktycznie nie korzystali z kredytów preferencyjnych na budowy nowych budynków inwentarskich i zakup maszyn rolniczych, jedynie kredyty zaciągane są na zakup ziemi. Obecna

sytuacja cenowa w rolnictwie wpłynęła na załamanie rynków artykułów rolnych i dlatego większość rolników nadal czeka z inwestycjami na lepszą koniunkturę i fundusze z nowego nowego Planu Strategicznego na lata 2023-2027 .

IR.6343.21.2024

Zambrow, dn. 23.05.2024 r.

INFORMACJA
na temat działalności Spółek Wodnych
funkcjonujących na terenie Powiatu Zambrowskiego za rok 2023

Na terenie powiatu Zambrowskiego działają trzy Spółki Wodne:

1. Gminna Spółka Wodna w Szumowie,
2. Gminna Spółka Wodna w Zambrowie,
3. Gminna Spółka Wodna w Kołakach Kościelnych,
4. Gminna Spółka Wodna w Rutkach

Spółki wodne w Powiecie Zambrowskim zajmują się utrzymaniem sprawności istniejących urządzeń melioracji wodnych, mających wpływ na zachowanie optymalnego poziomu wód gruntowych w profilu glebowym na użytkach rolnych.

W ramach prowadzonej działalności zajmują się konserwacją i naprawą urządzeń melioracyjnych. Do zadań spółek należy konserwacja rowów melioracyjnych poprzez ich koszenie, odkrzaczanie i odmulanie.

1. Gminna Spółka Wodna w Szumowie z siedzibą w Szumowie.

Gminna Spółka Wodna w Szumowie prowadzi swoją działalność w zakresie konserwacji i utrzymania sprawności urządzeń melioracji wodnych na terenie gminy Szumowo od 2004 roku. Na terenie gminy Szumowo melioracje wodne zostały wykonane na obszarze 5 595,79 ha, oraz na powierzchni 938,90 ha użytków zielonych zmeliorowanych rowami. Spółka zajmuje się utrzymaniem i konserwacją 208,599 km rowów otwartych, na których usytuowanych jest 618 budowli przejazdowych, 5 budowli przejazdowo - piętrzących, 3 budowle piętrzące. Sieć drenarska uzbrojona jest w 410 studni drenarskich oraz 1241 wylotów drenarskich do rowów melioracyjnych, odprowadzających wodę z rurociągów drenarskich.

W 2023 r. dochody GSW w Szumowie wynosiły 1 298 572,34 zł. Ze składek członków Spółki uzyskano 211 352,27 zł, co stanowi około 90 % ściągalsności bieżącej. Spółka otrzymała dotacje:

- z budżetu Wojewody Podlaskiego w wysokości 100 000,00 zł,
- z budżetu Powiatu Zambrowskiego w wysokości 25 000,00 zł,
- z budżetu Gminy Szumowo w wysokości 50 000,00 zł,
- z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w wysokości 708 960,00 zł,
- pozyskała kredyt w wysokości 177 240,00 zł.

Wartość wykonanych prac konserwacyjnych wyniosła 400 844,41 zł. Saldo otwarcia spółki wynosiło 26 020,07 zł.

W 2023 roku zakres wykonanych prac konserwacyjnych przedstawiał się następująco:

zadanie	plan	wykonanie
konserwacja bieżąca rowów (koszenie)	208,599 mb	208,599 mb - 100 %
konserwacja gruntowna	49 674 mb	49 674 mb – 100 %
odmulanie studni drenarskich	820 szt.	820 szt. – 100 %
usuwanie awarii sieci drenarskich	100 szt.	100 szt. – 100 %

Z przyznanej dotacji z budżetu Powiatu Zambrowskiego w wysokości 25 000,00 zł wykonano :

Nazwa obiektu	Zakres rzeczowy	Ilość (mb)	Całkowity koszt zadania (zł)	Środki własne (zł)	Środki dotacji Powiatu Zambrowskiego (zł)	Inne
Srebrna Łętownica	obkosenie skarp i dna rowów; odmulenie dna rowów	4 362 4 362	12 126,36	10 126,36	2 000,00	-
Pęchratka	obkosenie skarp i dna rowów; odmulenie rowów	10 750 10 750	29 885,00	23 885,00	6 000,00	-
Ruż Górny	obkosenie skarp i dna rowów; odmulenie rowów	18 072 18 072	50 240,16	35 240,16	15 000,00	-
Zaręby Jartuzy	obkosenie skarp i dna rowów; odmulenie rowów	4 728 4 728	13 143,84	11 643,84	1 500,00	-
Jabłonka Środkowa II	obkosenie skarp i dna rowów; odmulenie rowów	860 860	2 390,80	1 890,80	500,00	-
Razem			107 786,16	82 786,16	25 000,00	-

Wykonany zakres prac został potwierdzony komisyjnie protokołami odbioru robót z udziałem pracowników Wydziału Infrastruktury i Rozwoju Starostwa.

2. Gminna Spółka Wodna w Zambrowie z siedzibą w Zambrowie:

Gminna Spółka Wodna w Zambrowie prowadzi swoją działalność w zakresie konserwacji i utrzymania sprawności urządzeń melioracji wodnych na terenie gminy Zambrów od 2005 roku. Spółka obejmuje swoją działalnością 10 226,22 ha zmeliorowanych użytków rolnych, w tym 8 726,22 ha użytków rolnych zdrenowanych i 1 500 ha użytków zmeliorowanych rowami. Urządzenia objęte konserwacją to 287,78 km rowów melioracyjnych, 780 budowli przejazdowych, 50 przepustów - zastawek, 1558 szt. wylotów drenarskich, 1408 studzienek.

W 2023 r. dochody GSW Zambrów wyniosły 1 279 731,98 zł. Ze składek członków Spółki uzyskano 305 822,98 zł, co stanowi około 75 % ściągłości bieżącej. Spółka otrzymała dotacje:

- z budżetu Wojewody Podlaskiego w wysokości 96 009,00 zł,
- z budżetu Powiatu Zambrowskiego w wysokości 25 000,00 zł,
- z budżetu Gminy Zambrów w wysokości 60 000,00 zł,
- z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Spółka otrzymała zaliczkę na zakup maszyn w wysokości 353 000,00 zł,
- z BS Zambrów Spółka uzyskała kredyt obrotowy na zakup maszyn w wysokości 192 000,00 zł
- z Firmy CNH spółka otrzymała pożyczkę - kredyt fabryczny, na zakup ciągnika New Holland w wysokości 247 900,00 zł.

Ogólna wartość wykonanych prac konserwacyjnych wyniosła 356 381,12 zł. Saldo Spółki na koniec 2023 roku wyniosło 85 639,82 zł.

W 2023 roku zakres wykonanych prac konserwacyjnych przedstawiał się następująco:

zadanie	plan	wykonanie
konserwacja bieżąca rowów (koszenie)	100 000 mb	86 463 mb – 86,46 %
odmulanie rowów	25 000 mb	31 151 mb – 124,60 %
usuwanie awarii sieci drenarskich	140 szt.	144 szt. – 102,86 %
usuwanie zakrzaczenia	10 000 mb	13 587 mb – 135,87 %
odmulanie studzienek drenarskich	1 230 szt.	740 szt – 60,16 %

Z przyznanej dotacji z budżetu Powiatu Zambrowskiego w wysokości 25 000,00 zł wykonano :

Nazwa obiektu	Zakres rzeczowy	Ilość (mb) *szt.	Całkowity koszt zadania (zł)	Środki własne (zł)	Środki dotacji Powiatu Zambrowskiego (zł)	Inne
Gać Jabłoń Szlasy	odmulanie rowów	7 875	15 498,00	10 898,00	4 600,00	-
Brok Mały Skarżyn	Koszenie rowów	15 497	29 489,74	20 689,74	8 800,00	-
Brok Mały Przeździecko	Koszenie rowów	8 667				
Usuwanie awarii drenarskich		40	39 360,00	27 760,00	11 600,00	-
Razem			84 347,74	59 347,74	25 000,00	-

Wykonany zakres prac został potwierdzony komisyjnie protokołami odbioru robót z udziałem pracowników Wydziału Infrastruktury i Rozwoju Starostwa.

3. Gminna Spółka Wodna w Kołakach Kościelnych z siedzibą w Kołakach Kościelnych.

Gminna Spółka Wodna w Kołakach Kościelnych prowadzi swoją działalność w zakresie konserwacji i utrzymania sprawności urządzeń melioracji wodnych na terenie gminy Kołaki Kościelne od 2003 r.

Spółka obejmuje swoją działalnością 2 459,70 ha zmeliorowanych użytków rolnych, w tym 2 253,20 ha użytków rolnych zdrenowanych i 206,59 ha użytków zmeliorowanych rowami. Budowle: 113 przepustów, 2 zastawki pierzące wodę, 101 studzienek drenarskich, 144 wyloty drenarskie.

W 2023 r. saldo rozpoczęcia wynosiło 13 624,00 zł, dochód spółki wyniósł 65 088,00 zł, z czego dochody ze składek członków spółki wynosiły 45 552,00 zł, w tym składki bieżące 44 176,00 zł i zaległe 1 376,00 zł. Spółka otrzymała dotacje:

- z budżetu Powiatu Zambrowskiego w wysokości 10 000,00 zł,
- z budżetu Wojewody Podlaskiego w wysokości 9 536,00 zł.

Ogólna wartość wykonanych prac konserwacyjnych wyniosła 49 250,00 zł,

Saldo Spółki na koniec roku 2023 wynosiło 12 738,00 zł.

W 2023 roku zakres wykonanych prac konserwacyjnych przedstawiał się następująco:

zadanie	plan	wykonanie
jednokrotne obkoszenie skarp rowów	45 000 mb	43 000 mb – 95,56 %
odmulenie dna rowu	2 000 mb	2 000 mb – 100,00 %
oczyszczenie wylotów	75 szt	75 szt - 100 ,00%

Z przyznanej dotacji z budżetu Powiatu Zambrowskiego w wysokości 10 000,00 zł wykonano :

Nazwa obiektu	Zakres rzeczowy	Ilość (mb)	Całkowity koszt zadania (zł)	Środki własne (zł)	Środki dotacji Powiatu Zambrowskiego (zł)	Inne: Dotacja Wojewody Podlaskiego (zł)
Dąb Górny	jednokrotne obkoszenie skarp rowów	11 765	10 000,00	-	10 000,00	-
Dąb Górny	jednokrotne obkoszenie skarp rowów	1 035	880,00	880,00	-	-
Wierzbowo II	jednokrotne obkoszenie skarp rowów	6 800	5 780,00	5 780,00	-	-
Krusze Łady	jednokrotne obkoszenie skarp rowów	2 400	2 040,00	2 040,00	-	-
Wiśniewo	jednokrotne obkoszenie skarp rowów	4 650	3 952,50	3 952,50	-	-
Krusze Łubnice	jednokrotne obkoszenie skarp rowów	11 219	9 536,00	-	-	9 536,00
Krusze Łubnice	jednokrotne obkoszenie skarp rowów	5 131	4 361,50	4 361,50	-	-
Wiśniewo	odmulenie dna rowu	1 000	2 000,00	2 000,00	-	-
Oczyszczanie wylotów	75 sztuk		1 500,00	1 500,00	-	-
RAZEM			40 050,00	20 514,00	10 000,00	9 536,00

Wykonany zakres prac został potwierdzony komisyjnie protokołami odbioru robót z udziałem pracowników Wydziału Infrastruktury i Rozwoju Starostwa.

4. Gminna Spółka Wodna w Rutkach z siedzibą w Rutkach Kossakach:

Gminna Spółka Wodna w Rutkach prowadzi swoją działalność w zakresie konserwacji i utrzymania sprawności urządzeń melioracji wodnych na terenie gminy Rutki od 2023 r. W związku z powstaniem Spółki w sierpniu 2023 r, do dnia 30 czerwca 2024 r Spółka ma zwołać Walne Zgromadzenie Delegatów.

Sporządził :
Wydz. IR Starostwa Powiatowego w Zambrowie
Jacek Zalewski

Z up. STAROSTY
mgr Zbigniew Rzepiński
NACZELNIK WYDZIAŁU
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU